

HARRY GRUYAERT: Foto's van Harry Gruyaert bekijken is een esthetische ervaring by Ludo Bekkers on Knack.be on October 4th 2017

'Foto's van Harry Gruyaert bekijken is een esthetische ervaring'

De Belgische Magnum-fotograaf Harry Gruyaert heeft zich ontwikkeld tot een ware meester in de kleurenfotografie. Dat blijkt uit twee pas verschenen fotoboeken 'East/West'.

Toen de fotografie in de 19^e eeuw enigszins een plaats kreeg als expressiemiddel trachtten de beoefenaars ervan zich te meten met de schilderkunst. Hun onderwerpen werden dezelfde, natuurbeelden en portretten, en hun stijl sloot dicht aan bij de impressionisten. Het picturalisme werd gemeengoed bij de, hoofdzakelijk, amateurs. Alleen het ontbreken van kleur was een obstakel om te wedijveren met het schilderij. Soms ving men dat euvel op door foto's in te kleuren. tot er kleurenfilms op de markt kwamen die zowel voor dia- als papier geschikt waren. En vanaf toen was er geen houden aan, vooral bij de amateur-fotografen. Maar ook de professionele fotografen profiteerden van deze alsmaar meer geperfectioneerde evolutie.

Moskou, 1989 © Harry Gruyaert

Zot van kleur

De Belgische Magnum-fotograaf Harry Gruyaert (Antwerpen, 1941) heeft zich ontwikkeld tot een ware meester in de kleurenfotografie. Zot van kleur zou je hem kunnen noemen nadat hij een reis naar Noord-Afrika had gemaakt en er het spel van licht en schaduw nog kon accentueren met een voor hem specifiek kleurgebruik. Voor hij overschakelde naar digitale techniek werkte hij met een specifieke Kodachrome diafilm en liet in een labo, uiteraard door hem gecontroleerd, zijn materiaal overzetten op papier waarbij hij uiterste zorg besteedde aan het evenwicht tussen kleur en compositie. Op jacht naar onderwerpen gaat zijn aandacht vooral naar kleurelementen. Die kunnen fel zijn met uitgesproken tinten maar ook in de minder heftige tonaliteiten zoals de beelden die hij in België maakte in het typische grijze weer dat we kennen.

Zijn onderwerpen zijn meestal niet extravagant, hij zoekt niet naar extreme situaties maar wel naar contrasten tussen licht en donker. Het zijn evenmin actiefoto's maar eigenlijk doodgewone situaties die hij opmerkt en vastlegt. En, zoals gezegd, zijn de kleureffecten zijn voornaamste drijfveer bij een opname. Daardoor creëert hij beelden die het anekdotische overschrijden en opgetild worden tot een artistiek niveau.

Zopas verschenen twee fotoboeken over zijn werk, gebundeld in één cassette, over zijn reizen, enerzijds naar Moskou in 1989 (East) en naar de States (West) in 1981. Het zijn dus oudere werken die, fotografisch, helemaal niet gedateerd zijn. Uiteraard is er in de Russische hoofdstad wel een en ander veranderd maar dat speelt fotografisch in dit geval geen rol.

Bijna ontroerend is de manier waarop hij er in slaagt met de subtiliteit van kleureffecten de ziel van een gemeenschap weer te geven.

Esthetische ervaring

Het gaat bij Gruyaert niet om reportagewerk maar om indrukken, en zoals bijna altijd bij hem, om een zekere ironie waarmee hij toestanden vastlegt. Bijna ontroerend is de manier waarop hij er in slaagt met de subtiliteit van kleureffecten de ziel van een gemeenschap weer te geven. Ook tijdens zijn reis door de States laat hij zich niet verleiden door de toeters en bellen die mindere fotografen zo verleiden. Ook hier, of het nu in Los Angeles of Las Vegas is, werd de anekdote, het verhaal, achterwege gelaten en is het compositorische van een beeld primair in zijn visie.

Foto's van Harry Gruyaert bekijken is een esthetische ervaring omdat zijn geraffineerd aanwenden van het kleurenprocedé er heel wat toe bijdraagt. Het is soms harde confrontatie maar ook, in de meeste gevallen, aanleiding tot contemplatie. Volgend seizoen, vanaf 9 maart 2018, is hij te gast in het FoMu in Antwerpen.

"East/West", fotoboeken van Harry Gruyaert. Uitgegeven bij Hanninal ISBN 978 94 9267 707 5